

Vergaderjaar 2024–2025

29 862

Nationaal Zeehavenbeleid

Nr. 57

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 april 2025

Hierbij doe ik uw Kamer de uitvoeringsagenda voor het NOVEX-gebied de Rotterdamse haven toekomen, mede namens de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, de Minister van Klimaat en Groene Groei, de Minister van Economische Zaken, de Minister en Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat. In het Bestuurlijk Overleg NOVEX Rotterdamse haven van 26 maart jl., is deze uitvoeringsagenda vrijgegeven voor publicatie.

In dit NOVEX-gebied werken Rijk, regio en haven samen aan de ruimtelijke ontwikkeling van het havengebied. Centraal staat daarin de transitie van de haven in goede balans met de leefomgeving. Eind 2023 is uw kamer geïnformeerd over het Ontwikkelperspectief: «*Samenwerken aan de toekomst van het Rotterdamse havengebied*» (Kamerstuk 31 409 nr. 432). In de uitvoeringagenda zijn de ambities van dit ontwikkelperspectief vertaald naar concrete doelen, afspraken en projecten. De uitvoeringsagenda vormt de komende jaren het vertrekpunt voor de samenwerking van de NOVEX partners met een brede groep betrokken regiogemeenten, havenbedrijfsleven, natuur- en milieuorganisaties en andere betrokken organisaties, die zijn vertegenwoordigd in het Breed Bestuurlijk Overleg NOVEX Rotterdamse haven.

De Rotterdamse haven is van groot belang voor de Nederlandse economie en samenleving. De haven is het logistieke knooppunt voor goederen- en energiestromen en daarmee cruciaal voor de strategische autonomie en weerbaarheid van Nederland en Europa. De Rotterdamse haven speelt een sleutelrol in het huidige en toekomstige energiesysteem van Nederland en Europa en is daarom een onmisbare schakel met het oog op leveringszekerheid van (duurzame) energie, zoals waterstof. Om een sterke haven te kunnen blijven, richt de NOVEX-samenwerking zich op drie doelen:

- Transitie van de haven

- Krachtige metropoolregio
- Balans met de leefomgeving

De energie-, grondstoffen- en materialentransitie maken dat de haven de komende jaren een ingrijpende verandering doormaakt. Deze ombouw van de haven vraagt forse investeringen en (extra) fysieke en milieu-ruimte, terwijl de beschikbaarheid van deze ruimte en vergunningverlening onder druk staat, onder andere als gevolg van de stikstofproblematiek. Daarnaast komen vanuit verschillende nationale programma's en projectprocedures extra ruimteclaims op de haven af. Zo is de haven in beeld als locatie voor kernenergie en voor de extra aanlanding van windenergie. Daarnaast kijkt Defensie naar de Maasvlakte 2 voor gegarandeerde havencapaciteit voor Host Nation Support en als locatie voor incidentele amfibische oefeningen. Defensie wil voldoende havencapaciteit om meerdere schepen met militaire lading (waaronder munitie) tegelijk te kunnen afhandelen. De geopolitieke ontwikkelingen maken het nodig onze positie als transitieland in NAVO-verband te versterken. Kabinetbesluitvorming over voorkeurslocaties is voorzien eind mei wanneer het kabinet het ontwerp Nationaal Programma Ruimte voor Defensie zal vaststellen. In de aanloop daarnaartoe stemmen de NOVEX-partners met Defensie af op welke wijze en waar precies de gegarandeerde havencapaciteit voor Defensie een plek kan krijgen.

Niet alles past. Integraal afwegen van de vele ruimteclaims in de Rotterdamse haven wordt op de NOVEX-tafel voorbereid en de afspraken in de Uitvoeringsagenda helpen daarbij. Door samen te werken ontstaat samenhang in ruimtelijke keuzes op nationaal, regionaal en lokaal niveau. De integrale afwegingen op nationaal niveau landen in de Nota Ruimte. Voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de haven starten de NOVEX partners gezamenlijk een onderzoek naar nut, noodzaak en impact op de omgeving van verschillende oplossingsrichtingen voor het ruimtegebrek in de Rotterdamse haven en voor de versterking van de leefomgeving. Onder de te onderzoeken oplossingsrichtingen vallen in ieder geval intensivering en optimalisering van het ruimtegebruik in het bestaande havengebied, de potentie van bestaande bedrijventerreinen in de regio en de (on)mogelijkheid van een zeewaartse uitbreiding, waarbij aspecten zoals stikstofdepositie, de noodzaak tot natuurcompensatie, visserij en zandbeschikbaarheid in beschouwing worden genomen. Voor de toekomstige waterveiligheid van Nederland zijn zandsuppleties namelijk van cruciaal belang. Daar is veel zand voor nodig. Een kustuitbreiding vergroot de druk op onze strategische zandvoorraad door de aanleg van een uitbreiding en aanvullend onderhoud. Het is dus van belang rekening te houden met water en bodem bij keuzes voor wat er in havengebieden mogelijk is en de kaders voor waterveiligheid die daarbij gelden.

De komende maanden zullen verschillende onderzoeken die in het kader van NOVEX zijn uitgevoerd beschikbaar komen, waaronder een onderzoek naar het ruimtegebrek in de haven, een technische verkenning zeewaartse uitbreiding en een onderzoek naar de inpassingsmogelijkheden en risico's van een toename van waterstof(dragers) in het havengebied, waaronder ammoniak. Alle onderzoeken worden gepubliceerd op: www.novexrotterdamhaven.nl. Uw Kamer zal op de hoogte worden gehouden van de verdere ontwikkelingen.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
B. Madlener